

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor Advocaten
Tweede kamer

Zitting 9 februari 2016

Dossiernummer: TB-0140-2015

In de zaak van

Mr. X,
advocaat te ...,

spreekt de tweede kamer van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten de volgende beslissing uit:

1.

Bij aangetekend schrijven d.d. 10 juni 2015, op dezelfde dag verzonden, heeft de stafhouder van de Orde van Advocaten bij de balie te ... hoger beroep ingesteld tegen de beslissing van de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent d.d. 27 mei 2015.

Deze beslissing sprak mr. X vrij van de volgende tenlasteleggingen:

“1.

Als medewerker van het kantoor A in het dossier van de cliënt B een door laatstgenoemde cash betaalde provisie te hebben ontvangen zonder hierover binnen de werking van het kantoor ooit enige verantwoording te hebben afgelegd en tegelijk een nieuw dossier op eigen briefpapier aan te maken in een poging deze cliënt voor u persoonlijk aan te werven.

2.

Als medewerker van het kantoor A dossiers kwaadwillig te hebben gemanipuleerd door cliënten van het kantoor via initialen – duiding als persoonlijke cliënten voor te stellen en de erop betrekking hebbende erelonen in eigen naam te innen (bijvoorbeeld: nv DW).

3.

Als medewerker van het kantoor A gevraagd te hebben aan de heer H die in opdracht van de BA – verzekeringsmaatschappij ... diende te worden bijgestaan, om een document te ondertekenen waarbij hij verklaart verder op u een beroep te willen doen in een poging om deze cliënt af te werven.

4.

Ten einde onrechtmatige, minstens deloyale afwijking van cliënteel te verdoezelen, voor bepaalde cliënten naamgeving te hebben gedaan bij mr. K uit ... (bijvoorbeeld: cliënte bvba G).

5.

Op onrechtmatige, minstens deloyale wijze, cliënteel te hebben afgeworven van het kantoor A waar u tot 17/09/2012 medewerker was (bijvoorbeeld cliënt V van wie de rechtsbijstandsverzekeraar ..., na kennisgeving van de opvolging, aan A liet opmerken dat de ereloon- en kostenstaat die u destijds zelf had ingebracht overdreven was (bijvoorbeeld bvba U).

6.

Na beëindiging van de samenwerking met het kantoor A ten aanzien van cliënteel van laatstgenoemde aan slechtmaking te hebben gedaan en/of te doen (bijvoorbeeld: bvba U).

7.

Op te treden of te hebben opgetreden als raadsman van afgeworven cliënteel van het kantoor A naar aanleiding van betwistingen omtrent ereloon – en kostenstaten in dossiers van deze cliënten waarvoor u destijds als medewerker van A prestaties hebt verricht?.

Deze beslissing werd bij aangetekend schrijven d.d. 28 mei 2015, op dezelfde dag verzonden, ter kennis van mr. X en de stafhouder gebracht.

Bij aangetekend schrijven d.d. 2 september 2015, op 3 september 2015 verzonden, werden mr. X en de stafhouder in kennis gesteld van de behandeling van de zaak op de zitting van de tuchtraad van beroep d.d. 17 november 2015.

Op deze zitting werd de zaak behandeld.

Gewezen stafhouder Z bracht verslag uit.

Procureur – generaal O verleende advies.

Mr. X nam zijn verdediging waar.

De debatten werden gesloten verklaard. De zaak werd in beraad genomen.

2.

Het hoger beroep werd tijdig en naar de vorm regelmatig ingesteld. Het hoger beroep is ontvankelijk.

3.

De tuchtraad van beroep verklaart het hoger beroep ongegrond. De tuchtraad van beroep verwijst hiervoor naar de overwegingen, gemaakt door de tuchtraad. De tuchtraad van beroep treedt deze overwegingen bij en maakt deze tot de zijne.

4.

Louter volledigheidshalve voegt de tuchtraad van beroep aan de overwegingen van de tuchtraad nog het volgende toe.

De tuchtraad van beroep merkt op dat de betichtingen sub 1 t.e.m. 3 betrekking hebben op de periode dat mr. X medewerker was op het kantoor A, terwijl de betichtingen sub 4 t.e.m. 7 de periode betreffen na 17 september 2012, d.w.z. toen hij niet langer werkzaam was op het kantoor A.

De tenlasteleggingen 3, 4, 5, 6 en 7 hebben betrekking op directe of indirecte afwending van cliënteel. Op 17 september 2012 kwamen het kantoor A enerzijds en mr. X anderzijds overeen *“hun samenwerking met onmiddellijke ingang te beëindigen onverminderd de eerdere afspraken die blijven gelden na hun samenwerking (cfr. contractueel afzetsverbod)”* (dossier stafhouder, stuk 10, A, stuk 24).

Tussen het kantoor A enerzijds en mr. X anderzijds was klaarblijkelijk een (samenwerkings)overeenkomst gesloten. Deze overeenkomst werd niet voorgelegd aan de

tuchtraad van beroep. Mr. X verwijst naar deze overeenkomst, en meer in het bijzonder naar artikel 10: “Partijen verbinden er zich jegens elkaar eveneens toe om gedurende twee jaar na de beëindiging van deze overeenkomst geen diensten te verlenen aan cliënten van de andere partij zonder dat daarbij afbreuk wordt gedaan aan het principiële recht van vrije keuze van advocaat van de cliënt” (dossier stafhouder, stuk 23).

De vrijheid van de cliënt om de advocaat te kiezen die hij wenst is van openbare orde. De cliënt heeft dit recht, en dit ongeacht de contractuele bedingen die daaraan in de weg zouden staan. “Om dezelfde reden kan de advocaat, die ondanks het niet – concurrentiebeding gekozen wordt door de cliënt, niet verweten worden dat hij dit beding schendt. Het openbare orde – karakter van de keuzevrijheid maakt dat dit recht van de cliënt niet contractueel kon noch mocht beperkt worden” (J. Stevens, *Advocatuur. Regels en deontologie*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2015, p. 793, nr. 1063).

De tuchtraad van beroep heeft de op afwerping betrekking hebbende tenlasteleggingen in het licht van voorgaande principes onderzocht.

Wat de onderscheiden betichtingen betreft.

4.1. Als medewerker van het kantoor A in het dossier van de cliënt B een door laatstgenoemde cash betaalde provisie te hebben ontvangen zonder hierover binnen de werking van het kantoor ooit enige verantwoording te hebben afgelegd en tegelijk een nieuw dossier op eigen briefpapier aan te maken in een poging deze cliënt voor u persoonlijk aan te werven.

In zijn verklaring d.d. 3.10.2013, afgelegd aan gewezen stafhouder Z, als onderzoeker aangesteld door de stafhouder, heeft dr. B bevestigd dat hij in de maand augustus 2012, toen hij een document, dat hij ontvangen had, naar het kantoor A bracht, € 100 in de hand heeft gegeven aan mr. X.

Mr. X betwist dit. Hij stelt dat hij aan dr. B nooit gelden heeft gevraagd. Hij stelt ook nooit gelden te hebben ontvangen.

De tuchtraad van beroep stelt vast dat beide verklaringen (van mr. X en dr. B) tegenstrijdig zijn. Er kan niet worden uitgemaakt wie de waarheid spreekt. De tuchtraad van beroep acht het niet onmogelijk dat dr. B zich vergist omtrent het tijdstip waarop hij betaald zou hebben, en de persoon aan wie dit gebeurd zou zijn.

Dr. B heeft immers ook verklaard niet te weten wie zijn dossier behartigt: het kantoor A of mr. X.

Ten minste moet worden vastgesteld dat er twijfel is. Deze twijfel moet ten goede komen aan mr. X.

4.2. Als medewerker van het kantoor A dossiers kwaadwillig te hebben gemanipuleerd door cliënten van het kantoor via initialen – duiding als persoonlijke cliënten – voor te stellen en de erop betrekking hebbende erelonen in eigen naam te innen (bijvoorbeeld: nv DW)

Uit de klacht blijkt dat het kantoor A mr. X verwijt om als medewerker van het kantoor een cliënt van het kantoor, de nv DW, te hebben behandeld als eigen cliënt en van deze cliënt ook rechtstreeks ereloon te hebben ontvangen op een eigen rekening. Mr. X zou daarbij sluiks gehandeld hebben door geen afzonderlijk dossier te openen, maar de zaak te behandelen via zijn eigen algemeen medewerkersdossier. Ook zou hij in de brief aan de cliënt in de referentie naast zijn eigen initialen ook deze van mr. I hebben vermeld, om de cliënt te misleiden.

Er worden twee stukken neergelegd, twee brieven van mr. X aan de nv DW van 24 mei 2011. Uit de eerste brief blijkt dat mr. X, na telefonische opdracht van de nv DW, algemene voorwaarden heeft nagelezen en verbeterd. In de tweede brief wordt gevraagd voor deze prestatie een ereloon te storten van € 250 op een rekening die volgens A de persoonlijk rekening is van mr. X, wat niet wordt tegengesproken. Op de eerste brief worden naast de initialen van mr. X ook deze van mr. I vermeld in de referentie. Op de tweede brief staan geen initialen van mr. I.

De overeenkomst tussen het kantoor A en mr. X wordt niet voorgelegd aan de tuchtraad van beroep. Uit de overige stukken van het dossier kan wel worden afgeleid dat de medewerkers van het kantoor eigen cliënteel mochten hebben en dat zij rechtstreeks door deze cliënten konden worden betaald.

Op 15 november 2012, twee maanden na zijn vertrek uit het kantoor A vraagt mr. X zelf om de tussenkomst van zijn stafhouder in zijn geschil met het kantoor A. Hij schrijft daarin o.m.: *“Tijdens de laatste weken van de overeenkomst spreekt I mij aan over prestaties die ik lever voor de nv DW. Ik bevestig hem dat ik inderdaad voor die cliënt prestaties heb geleverd op de expliciete vraag van die cliënt, op diens schriftelijk mandaat (stuk 26) en in functie van de vrije keuze van advocaat en het fundamenteel zelfstandigenstatuut van de advocaat, alsook conform mijn bezwaren die ik herhaaldelijk had geuit sinds de samenwerkingsovereenkomst als tableauadvocaat,”* (brief geciteerd in de nota die mr. X heeft neergelegd voor de tuchtraad).

In het stuk 26 bij de nota bevestigt de nv DW dat zij mandaat gegeven had aan mr. X.

Ook in een schrijven d.d. 24 juni 2013 bevestigt de nv DW nogmaals dat zij aan mr. X gevraagd heeft om zijn diensten persoonlijk te verlenen, in zijn naam en voor zijn rekening, en dat zij nooit

eerder het kantoor A als raadsman had aangesteld (dossier stafhouder, stuk 10, B, stukken 1 en 2).

Uit deze stukken blijkt dat het kantoor A er ten onrechte van uitging dat de nv DW haar cliënte was en mr. X enkel had gemandateerd als medewerker van het kantoor A.

Deze betichting is niet bewezen.

4.3. Als medewerker van het kantoor A gevraagd te hebben aan de heer H die in opdracht van de BA – verzekeringsmaatschappij ... diende te worden bijgestaan, om een document te ondertekenen waarbij hij verklaart verder op u een beroep te willen doen in een poging om deze cliënt af te werven.

De heer H heeft bevestigd dat hij wenste dat mr. X zijn belangen verder zou behartigen (dossier stafhouder, stuk 10, B stukken 3 en 4).

Deze betichting is niet bewezen.

4.4. Ten einde onrechtmatige, minstens deloyale afwerving van cliënteel te verdoezelen, voor bepaalde cliënten naamlening te hebben gedaan bij mr. K uit ... (bijvoorbeeld: cliënte bvba G).

Op 17 september 2012 kwamen het kantoor A enerzijds en mr. X anderzijds overeen “*hun samenwerking met onmiddellijke ingang te beëindigen onverminderd de eerdere afspraken die blijven gelden na hun samenwerking (cfr. contractueel afweringsverbod)*” (dossier stafhouder, stuk 10, A. stuk 24).

Uit de gegevens, vervat in het dossier, en nl. de verklaring van de heer R (dossier stafhouder, stuk 10, B stuk 5) en de verklaring, afgelegd door mr. K (dossier stafhouder, stuk 38), evenals de uitleg, verstrekt door mr. X op de zitting d.d. 17 november 2015, blijkt

- dat de bvba G (R) niet tevreden was over de diensten verleend door het kantoor A,
- dat zij mr. X heeft verzocht om verder haar belangen te behartigen,
- dat deze dit niet wenste te doen en betrokkene verwees naar mr. K,
- dat het kantoor A moeilijkheden maakte i.v.m. de opvolging,

- dat de bvba G zich opnieuw gewend heeft tot mr. X die dan het dossier overnam.

Deze betichting is niet bewezen.

4.5. Op onrechtmatige, minstens deloyale wijze, cliënteel te hebben afgeworven van het kantoor A waar u tot 17 september 2012 medewerker was (bijvoorbeeld cliënt V van wie de rechtsbijstandsverzekeraar ..., na kennisgeving van de opvolging, aan A liet opmerken dat de ereloon- en kostenstaat die u destijds zelf had ingebracht overdreven was (bijvoorbeeld bvba U).

Uit het dossier van het makelaarskantoor nv T blijkt dat mr. X is tussengekomen op uitdrukkelijk verzoek van de verzekerde zelf (dossier stafhouder, stuk 10, B, stukken 6 en 7).

Geen enkel element van het dossier laat toe te stellen dat mr. X, door het opstellen van een overdreven staat van ereloon en kosten, op deloyale wijze cliënteel zou hebben afgeworven van het kantoor A.

De betichting, zoals omschreven, komt trouwens onbegrijpelijk voor.

Deze betichting is niet bewezen.

4.6. Na beëindiging van de samenwerking met het kantoor A ten aanzien van cliënteel van laatstgenoemde aan slechtmaking te hebben gedaan en/of te doen (bijvoorbeeld: bvba U).

Uit het voorgelegde dossier kan geenszins worden afgeleid dat mr. X aan slechtmaking van het kantoor A zou hebben gedaan.

Het tegendeel blijkt uit de verklaring van de bvba U d.d. 18 juni 2013. Deze verklaring laat aan duidelijkheid niets te wensen over, ook niet m.b.t. de deloyale afwerving van cliënteel: *“Wanneer A nu zou stellen dat X hen zou hebben zwartgemaakt is enkel het tegendeel de waarheid. X heeft meermaals na zijn vertrek bij A gezegd, toen ik hem belde, dat ik bij A moest blijven”* (dossier stafhouder, stuk 10, B, stuk 8).

4.7. Op te treden of te hebben opgetreden als raadsman van afgeworven cliënteel van het kantoor A naar aanleiding van betwistingen omtrent ereloon – en kostenstaten in dossiers van deze cliënten waarvoor u destijds als medewerker van A prestaties hebt verricht.

Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat mr. X van het kantoor A geen cliënteel deloyaal heeft afgeworven.

Mr. X is beperkt tussengekomen in een ereloonbetwisting van het kantoor A:

- op de inleidende zitting kwam hij tussen om de zaak uit te stellen,
- op de zitting, waarop de zaak uitgesteld was, verscheen hij loco de *dominus litis* om *overeengekomen* conclusietermijnen te laten akteren.

Uit deze handelwijze kan geen deontologische fout worden afgeleid.

Ook deze betichting is niet bewezen.

Om deze redenen,
de tuchtraad van beroep,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

de heer Johan Boon, voorzitter
en de assessoren

- mr. Philippe De Jaegere
- mr. Jan Goedhuys
- mr. Dirk Grootjans
- mr. Stephan Vaninbroukx

De assessoren hebben deze beslissing allen ondertekend voor de uitspraak.

Ph. De Jaegere

J. Goedhuys

D. Grootjans

S. Vaninbroukx

Waren aanwezig bij de uitspraak:

de heer Johan Boon, voorzitter
en mr. Ludo Kools, secretaris

J. Boon

L. Kools